

Kronika obce Tržek, rok 2022

Zápis letošního roku začínáme opět skutečností, která mění naše životy už třetím rokem, tedy Koronavirovou epidemií. Virus v první polovině ledna zmutoval do další varianty nazvané Omikron. Tato varianta je zatím nejnakažlivější, s denními přírůstky nakažených přes 50 tisíc, ale také je zatím naštěstí nejméně nebezpečná co se týče úmrtnosti. Počty lidí s vážným průběhem nemoci významně klesly. Díky tomu se postupně mohla rušit omezující hygienická opatření a opatření omezující volný pohyb osob. Od 14. dubna se zůstaly už jen respirátory ve zdravotnických zařízeních, mnohdy nepříjemné vzpomínky a uvědomění, že globální propojení celého světa může mít stinnou stránku i v podobě globální epidemie.

V této době jsme už byli nepřímo zasaženi další vážnou událostí - válkou na Ukrajině, na níž zaútočilo Rusko 24. února. Vyvrcholila tím zhruba desetiletá rusko-ukrajinská krize. Naše republika přijala zhruba půl milionů válečných uprchlíků a začala Ukrajině pomáhat dodávkami vojenského materiálu. V naší obci nabídl majitel domu č.p. 25 azyl pro matky s dětmi utíkající před válkou a jedna maminka s dítětem a babičkou zde nějaký čas bydlela. Hospodářským důsledkem tohoto konfliktu bylo embargo na ruské suroviny, což zapříčinilo dramatický nárůst cen plynu i elektrické energie, a taktéž pohonných hmot. Nedostatek materiálů přetrvávající z doby Covidu kvůli omezení výroby a dovozu z Číny a s tím spojené zdražování a inflace se rozšířilo na další komodity. Celková inflace, ukrajující výrazně z výdělků a úspor, dosáhla v tomto roce 15,1% - ceny zboží úhrnem v roce 2022 vzrostly o 16,8 % a ceny služeb o 12,3 %. Pro investiční záměry naší obce to v důsledku znamenalo, že nebylo možné pokračovat v plánování dotačních projektů – cenu, kterou výrobce nabídl, nemohl pro dotační období garantovat.

Po dvou letech jsme naopak mohli, vzhledem k uklidnění pandemie, plánovat akce, které kvůli covidové epidemii nebyly možné: Setkání dříve narozených a Obecní výlet.

Naši spoluobčané dříve narození se sešli 27. 4., tradičně v prostorách Obecního úřadu. Společně zavzpomínali na doby minulé a zaniklá nebo přestavěná místa z našeho okolí a Litomyšlska díky kolekci historických pohlednic, kterou nám promítl jejich sběratel pan Jandík z Litomyšle. Setkání bylo jako vždy hojně navštívené a naplněné sdílením osobních a rodinných příběhů.

Na výlet jsme 11. června zamířili do Zlína. V autobuse jsme zažili komentovanou prohlídku města trvající dvě hodiny, a poté byla k výběru návštěva zámku Lešná a/nebo ZOO.

Kromě těchto odkládaných akcí jsme pořádali

pro děti: Karneval, opět v prostorách Obecního klubu, Cestu za pohádkou tamtéž, Dětský den 5.6. na Hřišti u hasičské zbrojnice a 6.11. Lampionový průvod.

pro děti a dospělé:

-18. června proběhlo otevření nového zázemí hřiště U dráhy, pořádané Sborem dobrovolných hasičů, s ukázkou hasičské techniky a vybavení, zábavným programem, hudebním vystoupením a občerstvením

-27. srpna tradiční Sousedské posezení také v areálu hřiště U dráhy. Podařilo se zajistit skvělé počasí))) , skvělou hudbu – podruhé nám hrály Ježkovy voči z Nedošina a také podruhé občerstvení zajišťoval catering pana Koháka, provozujícího minipivovar na Veselce v Litomyšli. Již poněkolkáté jsme si pochutnávali na výborných posvícenských koláčcích od paní Nováčkové z Dolního Újezda. Akce byla hojně navštívena, sešlo cca 150 sousedů a přátel. Nedílnou součástí byla již potřetí posvícenská mše v kapli Panny Marie, odsloužená opět proboštvím Litomyšl.

-10. listopadu proběhla v Obecním klubu Beseda první pomoci, kterou nás provedli profesionální zdravotní záchranáři z Vysokého Mýta, včetně praktických rad z každodenní praxe a názorné ukázky oživovací masáže srdce a dýchání, kterou si mohl každý hned vyzkoušet na figuríně. Hojná účast a zájem zavazují k opakování i v dalších letech.

-v závěru roku nevynechal návštěvu obce Mikuláš a před vánočními svátky 18. prosince jsme se ještě sešli při vánočním zpívání u stromečku před obecním úřadem i uvnitř, tradičně za hudebního vystoupení tria Lorencových.

Ve skvělé formě se letos představil Sbor dobrovolných hasičů. V květnu na Okrskové soutěži v Nových Sídlech se družstvo veteránů umístilo ve své kategorii na prvním místě. Stejně tak v soutěži jednotlivců jsme obsadili první tři místa. Hasiči si také na tento rok naplánovali rozběhnutí práce s dětmi, potencionálními novými členy. Děti si již vyzkoušely běh s proudnicí, spojování hadic, stříkání vodou na cíl. Byly se podívat u profesionálních hasičů ve Vysokém Mýtě, i na soutěži dětských hasičů ve Svatém Jiří.

Pro další rozvoj a směřování obce jsme se letos v komunálních volbách 23. a 24. září rozhodovali o složení obecního zastupitelstva. Z předchozího zastupitelstva se rozhodl již nekandidovat Miroslav Krýda, jenž byl činný jako starosta nebo člen dlouhá léta, dále i Josef Šafránek, Miroslava Škraňková a Marcela Králová. Post obhájila sto procentně dosavadní starostka Iva Daňková, a pak členové zastupitelstva Jan Šimer a Pavel Prokop. Novými členy byli zvoleni Martin Šplíchal, který se zároveň stal novým místostarostou, Markéta Havranová, Zdeněk Soukup a Dušan Zahradník.

Zastupitelstvo dosavadní i nové obohatilo svým rozhodováním prostředí a infrastrukturu obce o tyto projekty:

-z loňského roku se dokončoval započatý projekt prodeje obecních bytů v č.p. 51. do vlastnictví současným nájemcům. Tři nájemci byty odkoupili v prvním kole, v únoru pak bylo oznámeno zahájení II. etapy bytů, kdy se prodaly i zbylé dva byty.

-v dubnu byla zahájena také II. etapa rekonstrukce rozvodných vodovodních řadů v obci a dokončena v listopadu. Z celkových 1540 m zbývala dobudovat delší část – 890 m. Těchto 890 m představuje 2 814 328 Kč, přičemž obec požádala o dotaci z Pardubického kraje ve výši 1 305 000 Kč, protože z vlastních zdrojů může uvolnit 1 509 328 Kč. Celkové náklady na projekt byly 5 057 787 Kč, představovaly zmíněných 1540 m potrubí, 48 přípojek, 13 hydrantů a náklady na jednoho připojeného obyvatele 30 653 Kč. Předpokládaná životnost a funkčnost nového potrubí je 80 let.

-garáž pro hasičské auto a hasičskou stříkačku spolu se započatým stavebním úprav přízemí budovy bývalé prodejny č.p.54 za účelem vybudování zázemí pro SDH, které budou dokončeny v prvním pololetí příštího roku. Byly podány 3 nabídky,

nejnižší nabídková cena byla 1.971.532,-Kč včetně DPH od vítězné firmy SEPPA BUILDING s.r.o. Dotaci jsme pro letošní rok obdrželi pouze ve výši 1 000 000 Kč z dotačního Programu obnovy venkova: z rozpočtových prostředků Pardubického kraje. Na pokračování rekonstrukce jsme požádali o dotaci znovu.

-byla upravena a rozšířena lávka přes Jalový potok u č.p. 23 za finančního příspěvku Mikroregionu Litomyšlsko. Provedla firma Kentr z blízkého Nedošín

-byly zakoupeny 2 mobilní toalety od firmy Toi Toi na Hřiště u dráhy

-pořídili jsme zásahové oděvy pro jednotku JPO za 108 150Kč, přičemž nákup byl podpořen dotací 34 200Kč z dotačního programu Podpora jednotek sboru dobrovolných hasičů obcí Pardubického kraje

Rozpočet na rok 2023 byl schválen jako vyrovnaný.

Počasí nás letos do nového roku uvedlo rekordní denní teplotou +15,7C,taková byla naposledy naměřena před 30 lety. Tento výkyv trval jen pár dní, pak se ochladilo a dá se říct, že celý leden s malými pauzami mírně v noci mrzlo, stabilně mírně sněžilo a nastalo i několik dnů s denními teplotami pod nulou. Únor naopak byl teplý měsíc bez mrazu a sněhu, zato se dvěma velkými vichřicemi, které však naše obec přestála dobře. Březen byl také téměř beze srážek, s trvajícím slunečným počasím, zapršelo až začátkem dubna a znovu se ochladilo. Přiměřená dešťová vydatnost nás pak provázela dalším půlrokem, což byl v evropském kontextu malý zázrak – např. Německo, Francie a Itálie trpěly absolutním nedostatkem srážek a i velké řeky jako Rýn nebo Pád vysychaly a jejich obvyklá využitelnost pro lodní dopravu byla velmi omezena. I přes to, že jsme na tom byli lépe, postihl naše území největší lesní požár na našem území vůbec, a sice v Národním parku Českosaské Švýcarsko, který zasáhl více než 1600 ha plochy parku. Vypukl v sobotu 23. července a jeho mimořádný rozsah a mohutnost dokládá i to, že nad ránem a dopoledne 25. července byla většina Pardubického kraje, a také naše obec, zahalena hustým šedivým štiplavým kouřem, který vítr přifoukal právě ze zmíněného - 300 km vzdáleného - požářiště.

Prvního sněhu jsme se dočkali poměrně brzy, již 17. listopadu, nevydržel však dlouho, zato v prosinci jsme si užívali 14 dní dvacetimetrového křupavého prašanu pod nohama. Bohužel, opakoval se scénář z minulého roku, kdy sníh roztál den před Štědrým dnem a vánoční i novoroční svátky byly bez sněhu a denní teploty i přes 15 stupňů, Silvestr pak překonal rekord dokonce až z roku 1935 teplotou 18,2C. Nemůžeme nezmínit, že na opačné straně zeměkoule, ve Spojených státech, naopak v tuto dobu zažívali nejhorší sněhovou kalamitu za posledních několik dekád. Kromě přívalů sněhu sužoval 2/3 území i mráz kolem -30C, přičemž nejhorší situace byla kolem Velkých jezer, kde zamrzly dokonce i Niagarské vodopády.

Ke konci roku ukončila svoji činnost v místní knihovně knihovnice paní Bohumila Bartošová, která vedla knihovnu od roku 1968. Zastupitelstvo poté rozhodlo o dočasném ukončení provozu z důvodu nezájmu občanů.

V letošním roce se od nás tři občané odstěhovali, jeden přistěhoval, a dvě miminka se k nám narodila - Václav Plíšek a Beáta Doubravová. Nikdo nezemřel.

Výtvarnice Denisa Váňová nám připravila další - v pořadí již páté, krásné Pf do nového roku, tentokrát s námětem jezu na řece Loučné v Lukách.